

BAZELE CONTABILITĂȚII

Copyright © 2011
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33,
Sector 1 , București
Tel./Fax: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

EDITURĂ RECUNOSCUTĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR (C.N.C.S.I.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Bazele contabilității / Chirața Caraiani, Mihaela Dumitrana
(coord.), Camelia I. Lungu, ... - Ed. a 5-a. - București :
Editura Universitară, 2011
Bibliogr.
ISBN 978-606-591-267-0

I. Caraiani, Chirața (coord.)
II. Dumitrana, Mihaela (coord.)
III. Lungu, Camelia

657

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate Editurii Universitare

Distribuție: tel/fax: (021) 315.32.47
(021) 319.67.27
comenzi@editurauniversitara.ro

Tehnoredactare: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

ISBN 978-606-591-267-0

Chirața CARAIANI

Mihaela DUMITRANA

Coordonatori

**Camelia I. LUNGU
Raluca G. GUȘE
Daniela A. CALU
Lavinia OLIMID
Aureliana G. ROMAN
Sofia A. DUMITRESCU**

**Cornelia DASCĂLU
Aurelia ȘTEFĂNESCU
Mădălina DUMITRU
Iulia JIANU
Daniela N. SAHLIAN
Gabriel JINGA**

BAZELE CONTABILITĂȚII

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București**

La realizarea lucrării au contribuit autorii:

- Prof. univ. dr. **Chirața CARAIANI**
Prof. univ. dr. **Mihaela DUMITRANA**
Conf. univ. dr. **Camelia I. LUNGU**
Conf. univ. dr. **Aureliana G. ROMAN**
Prof. univ. dr. **Lavinia OLIMID**
Prof. univ. dr. **Daniela A. CALU**
Prof. univ. dr. **Aurelia ȘTEFĂNESCU**
Prof. univ. dr. **Cornelia DASCĂLU**
Lect. univ. dr. **Raluca G. GUȘE**
Lect. univ. dr. **Mădălina DUMITRU**
Lect. univ. dr. **Iulia JIANU**
Lect. univ. dr. **Gabriel JINGA**
Asist. univ. dr. **Daniela N. SAHLIAN**
Prep. univ. drd. **Sofia A. DUMITRESCU**

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	7
EVOLUȚIA CONTABILITĂȚII DE LA ORIGINI PÂNĂ ÎN PREZENT	9
1.1. REPERE INTERNAȚIONALE ÎN EVOLUȚIA CONTABILITĂȚII	9
1.2. REPERE PRIVIND EVOLUȚIA CONTABILITĂȚII ÎN ROMÂNIA	12
1.3. CONTABILITATEA - SISTEM INFORMAȚIONAL	16
1.4. REGLEMENTAREA CONTABILĂ DIN ROMÂNIA	21
1.5. PROFESIA CONTABILĂ ÎN ROMÂNIA	24
1.6. SISTEME DE ORGANIZARE A CONTABILITĂȚII	26
1.7. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	28
CAPITOLUL 2. MĂSURARE ȘI RAPORTARE PRIN SITUAȚIILE FINANCIARE	31
2.1. SITUAȚIILE FINANCIARE	31
2.2. BILANȚUL	33
2.3. CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE	48
2.4. MODIFICĂRI BILANȚIERE. EFECTUL TRANZACȚIILOR ASUPRA SITUAȚIILOR FINANCIARE	51
2.5. SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR	75
2.6. SITUAȚIA MODIFICĂRIILOR CAPITALULUI PROPRIU	79
2.7. NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ANUALE	81
2.8. PRINCIPII CONTABILE	82
2.9. INDICATORI DEGAJAȚI PRIN ANALIZA SITUAȚIILOR FINANCIARE	87
2.10. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	92
CAPITOLUL 3. ANALIZA ȘI ÎNREGISTRAREA TRANZACȚIILOR ȘI EVENIMENTELOR	96
3.1. CONTUL. ROLUL, FORMA ȘI STRUCTURA	97
3.2. PLANUL DE CONTURI	104
3.3. REGULI DE FUNCȚIONARE A CONTURILOR	107
3.4. ANALIZA CONTABILĂ A TRANZACȚIILOR	109
3.5. STORNAREA	114
3.6. ÎNCHIDEREA CONTURILOR	117
3.7. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	118
CAPITOLUL 4. CICLUL CONTABIL	120
4.1. DOCUMENTE CONTABILE DE BAZĂ	120
4.2. EVALUAREA ÎN CONTABILITATE	125
4.3. ÎNREGISTRAREA CRONOLOGICĂ ȘI SISTEMATICĂ A TRANZACȚIILOR (JURNALIZAREA)	130

4.4. BALANȚA DE VERIFICARE	135
4.5. STUDII DE CAZ REZOLVATE	138
4.6. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	171
CAPITOLUL 5. CONTABILITATEA ACTIVELOR	173
5.1. CONTABILITATEA IMOBILIZĂRILOR	173
5.2. CONTABILITATEA STOCURILOR	179
5.3. CONTABILITATEA CREAȘTELOR	184
5.4. CONTABILITATEA TREZORERIEI	187
5.5. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	192
CAPITOLUL 6. CONTABILITATEA DATORIILOR	194
6.1. CONTABILITATEA DATORIILOR	194
6.2. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	208
CAPITOLUL 7. CONTABILITATEA CAPITALURILOR PROPRII	210
7.1. CONTABILITATEA CAPITALURILOR PROPRII	210
7.2. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	215
CAPITOLUL 8. TRANZACȚII ȘI EVENIMENTE PRIVIND CHELTUIELILE ȘI VENITURILE	218
8.1. RECUNOAȘTEREA CHELTUIELILOR	218
8.1.1. RECUNOAȘTEREA UNEI CHELTUIELI CA URMARE A DIMINUĂRII UNUI ACTIV	219
8.1.2. RECUNOAȘTEREA UNEI CHELTUIELI CA URMARE A APARIȚIEI UNEI DATORII	222
8.2. RECUNOAȘTEREA VENITURILOR	225
8.2.1. RECUNOAȘTEREA UNUI VENIT CA URMARE A APARIȚIEI UNUI ACTIV	226
8.2.2. RECUNOAȘTEREA UNUI VENIT CA URMARE A DIMINUĂRII UNEI DATORII	229
8.3. DETERMINAREA REZULTATULUI EXERCITIULUI	229
8.4. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	233
CAPITOLUL 9. LUCRĂRILE DE ÎNCHIDERE A EXERCITIULUI FINANCIAR	234
CAPITOLUL 10. INTRODUCERE ÎN CONTABILITATEA MANAGERIALĂ	246
10.1. CE ESTE CONTABILITATEA MANAGERIALĂ?	246
10.2. CONTABILITATEA COSTURILOR	247
10.3. TIPOLOGIA COSTURILOR	249
10.4. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	258
Anexa I - PLANUL DE CONTURI GENERAL	260
Anexa II - SITUAȚIILE FINANCIARE ANUALE	276
BIBLIOGRAFIE	290

CUVÂNT ÎNAINTE

Cursul de **Bazele contabilității**, *Ediția a IV-a*, născut din necesitatea revizuirii și îmbunătățirii edițiilor precedente, este produsul unei colaborări al cărei obiectiv a fost inițierea studenților în contabilitatea întreprinderii. El se adresează tuturor acelor care studiază contabilitatea, ca parte a pregătirii economice generale, dar și celor care intenționează să aprofundeze ulterior această disciplină.

Lucrarea prezintă contabilitatea ca sistem de raportare, care culege informații economice, le înregistrează după proceduri proprii, analizează și interpretează informația colectată și o raportează unei game largi de utilizatori. Deși contabilitatea presupune stăpânirea unei tehnici specifice, considerăm că scopul acestei discipline este acela de a-i ajuta pe utilizatorii interni și externi să înțeleagă efectele pe care tranzacțiile și alte evenimente le au asupra poziției financiare și asupra performanței unei întreprinderi. De aceea, alături de particularitățile raționamentului contabil și de tratamentul contabil al unor tranzacții uzuale, am introdus aspecte legate de prezentarea și analiza informației. Prin exercițiile de la sfârșitul fiecărui capitol am intenționat să-i încurajăm pe cititori să-și formeze deprinderile de lucru și să descopere utilitatea materialului studiat.

Cartea este menită să contribuie la construcția și modelarea raționamentului profesional în condițiile manifestării libere a dezvoltării politicilor contabile ale întreprinderii.

Procesul de reformă în care se află contabilitatea din țara noastră ne-a încurajat să introducem elemente ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și să abordăm o atitudine flexibilă în legătură cu utilizarea planului de conturi. Tendințele de internaționalizare ne-au permis să experimentăm în anii universitari 2004/2010 o nouă viziune a cursului, în care limbajul contabil și pedagogiile de predare să dezvolte aptitudini și să modifice atitudini.

Față de edițiile anterioare, am anexat un model de situații financiare, întocmit conform celor mai recente reglementări contabile și de o manieră inteligibilă pentru utilizator. Ne asumăm responsabilitatea pentru eventualele inadvertențe și suntem deschiși pentru orice sugestii de îmbunătățire a acestui material.

Autorii, cadre didactice la Catedra de Contabilitate, Audit și Control de Gestiune din cadrul ASE București, apreciază încrederea acordată de către

catedră și mulțumesc colegilor, precum și acelor entuziaști voluntari care s-au ocupat de edițiile anterioare și tehnoredactarea acestei lucrări.

Vrem, totodată, să exprimăm recunoștința față de colegii și prietenii care au citit și au comentat diferitele variante ale acestei lucrări.

Din perspectiva celor prezentate, cartea *Bazele contabilității, Ediția a IV-a*, poate fi citită și valorificată în mai multe perspective: este o pledoarie bazată pe argumente consistente pentru predarea-învățarea centrată pe student; este o resursă de tehnici și metode pentru o educație cognitivă eficientă și o educație a valorilor, o lucrare care stârnește în cel care o parcurge emoțiile profunde ale coparticipării la actul științific.

Autorii